

Innhold

Forord	5
Innledning	11
<i>Kapittel 1</i>	
Det norske velferdssystemet	17
Utviklingen av levekår	22
<i>Kapittel 2</i>	
Hvem er «de fattige»?	26
Mange ulike «fattige» med lavinntekt.....	30
Fattigdomsdefinisjonene er omstridt.....	31
Sosiale ulikheter	34
Marginalisering	35
<i>Kapittel 3</i>	
De fattige - vedvarende fattigdom	37
Hvor mange hadde lavinntekt i 2011?	38
Vedvarende lavinntekt.....	39
Yrkesaktive med lavinntekt, «arbeidende fattige».....	40
Sosialhjelp.....	42
Kvalifiseringsprogrammet.....	44
Sosialhjelpen minsker fattigdommen litt	45
Hvem har sosialhjelp som hovedinntektskilde over tid?	46
Sosialhjelp er en kommunal ytelse	47
Bruken av sosialhjelp over tid	49
Trygdemottakerne.....	51
De enslige forsørgerne	53

INNHOOLD

Innvandrerne fattigdom.....	55
Fattige barn	57
Utviklingen av barnefattigdommen	59
Går fattigdom i arv?.....	60

Kapittel 4

Hvordan kommer fattigdom til uttrykk?	63
SSBs levekårsundersøkelse	63
Noen sosiale problemer i tre utsatte grupper	65
En psykologisk undersøkelse av sosialklienter	65
Veier til fattigdom.....	66
Opplevd fattigdom.....	68
Barnas hverdag.....	72
Helse.....	72
Sosial deltaking.....	74
Tilgang på penger.....	75
Innvandrerbarn	75
Marginalisering og eksklusjon	76
Boligene	76
Bostøtte.....	77
Bostedsløse	77

Kapittel 5

Fattigdom og helse	80
Helsetilstanden i levekårsundersøkelsen.....	80
Helsa til sosialhjelpsmottakere	83
Bør «de fattige» få ekstra oppmerksomhet i helsetjenesten?.....	85

Kapittel 6

Dilemmaer i sosialpolitikken	87
Bot, arbeid eller brød?	87
Hvem er de trengende?	88
Borgerlønn, trygd eller sosialhjelp?	89
Boligpolitikk.....	91

Kapittel 7

Fattigdom og dagens politiske situasjon	94
Internasjonal sammenlikning	94
Har fattigdommen økt?	96
Hvorfor så mange fattige i dag?	98
Soria Moria-erklæringen lovet å avskaffe fattigdommen	99
Oppvekst- og utdanningspolitikk	100
Arbeidsmarkedspolitik	100
Skattepolitikk	102
Avhjelpende tiltak	102
En oppsummering av tiltakene mot fattigdom	102
Avslutning	105